

Kollektivhus – ett hållbart boendialternativ

Från 72 Kvadrat, "Tema: LKF 75 år – En resa i tid och rum", 2022

Bettan, Julian och Lasse trivs med att bo kollektivt hos LKF.

Kollektiv som boendeform spås bli vanligare i framtiden. Hur är det att dela sitt hem med andra? För att ta reda på det träffade vi tre hyresgäster som bor i ett av LKFs äldsta kollektivhus. I år var det 30 år sedan de första hyresgästerna flyttade in. Flera av dem bor kvar idag och de har inga planer på att flytta.

Lasse och Bettan flyttade in här med sina respektive familjer för 30 år sedan och var drivande i att huset byggdes. Julian har bott här i sex år. När vi pratar sitter vi runt ett av matborden i det gemensamma köket. Atmosfären är trivsamt och välkomnande och vi har fin utsikt över den lummiga trädgården.

”Vi ville hitta ett boende som ger gemenskap även under vinterhalvåret.”

Lasse och flera av hans vänner bodde tidigare på Djingis Khan, och gillade gemenskapen som fanns i utemiljön under den varma årstiden. Då föddes idén om att hitta ett boende som ger samma gemenskap även under vinterhalvåret.

Under flera år var de en grupp som planerade och efter några år stod det klart att det var LKF som skulle bygga och förvalta huset. LKF hade sedan tidigare kollektivhuset Regnbågen på Klostergården och var intresserade av kollektiv som boendeform. Huset utformades sedan i samspel med arkitekterna Rolf Lindström och Lotta Sundström, LKF och de boende. Med i projektet var också två studenter på arkitektutbildningen på LTH som gjorde ett examensarbete om boendeinflytande.

Lasse och Bettan fick vara med och skapa de egna såväl som de gemensamma utrymmena utifrån deras behov och vad de tyckte var viktigt för att huset skulle fungera. De gemensamma utrymmena

ligger i en del av huset som är byggt på ett plan för att inte störa de som inte vill delta just då. Det har visat sig vara väldigt lyckat.

Hur är det att bo i kollektiv?

– För barnen är det en bra miljö, alltid lekkompisar och det är en stor trygghet både för vuxna och barn. Att ha ett extra vardagsrum där barnen kan vistas är en sådan tillgång, säger Lasse.

– Det är tydligt att det är så olika hur du är som person. Våra barn trivdes som barn men när de började komma upp i tonåren tyckte vår dotter att det blev för mycket med det gemensamma. Som vuxen bor hon inte kollektivt medan vår son trivdes bra och han delar lägenhet med kompisar idag, berättar Bettan.

Vad som finns i de gemensamma utrymmena beror på vad de som bor i huset är intresserade av och kan bidra med. Vi tar en rundtur i trädgården och hälsar på de nyinflyttade hönsen. En av de boende är där och ska just ge dem mat, hon bor intill hönsen och är extra mån om djuren på gården och ser till att de har det bra.

För att få den gemensamma vardagen att fungera finns det en del plikter som alla boende ska följa. Det gäller till exempel matlagning och skötsel.

– Jag tror att vi har en lagom mängd plikter och en stor tolerans kring vad du kan bidra med, det gör att många trivs, säger Bettan.

Varje månad ordnas också husmöten där aktuella frågor tas upp.

– Alla röster väger lika tungt här, det spelar ingen roll hur länge du har bott här, säger Julian.

Hur är det att komma in som ny i kollektivet?

– Jag kände mig väldigt välkommen och fick tid att komma in i hur plikterna fungerade och behövde inte göra allt på en gång. Innan jag bodde här bodde jag på Regnbågen som också är ett av LKFs kollektivboenden. Och innan dess bodde jag i studentkorridor, det här är som en studentkorridor för vuxna, säger Julian.

Lasse och Bettan berättar att de har en uthyrningsgrupp som jobbar aktivt för att få en bra blandning. Det är inte givet att den som står överst i kön är den som blir erbjuden en lägenhet. Du behöver aktivt ha valt att bo kollektivt och det är viktigt att stämma av så att förväntningarna stämmer.

De flesta blir kvar länge men det finns också de som tröttnar. Den vanligaste anledningen till att någon flyttar är om de har fått jobb på annan ort eller för att de kommer in i ett annat skede i livet.

– Alla är såklart inte bästa kompisar här, vissa kommer du närmre än andra. Jag hade en bild av huset och att de jag skulle komma närmast var andra som har samma intresse men jag har upptäckt att du hittar något hos de mest oväntade, säger Lasse.

– Jag och min fru har varit på väg att flytta i tanken flera gånger, men vi hittar inget bättre alternativ. Vad kan vara bättre, frågar sig Lasse och ler.

Hönsen är några av de mest nyinflyttade hyresgästerna.

Här får du både det egna och det gemensamma

Att bo i kollektiv tror Bettan öppnar ögonen för delande och att det ofta går att låna det du behöver.

Det märks nu när hennes son delar bostad med några kompisar.

– När något saknas i lägenheten är ofta den första tanken hos de andra att de behöver köpa det medan min son föreslår att de kan låna det av någon, säger Bettan.

– Jag har alltid vetat att det är så här jag vill bo – med valet att få både och. Här har jag stödet och gemenskapen samtidigt som jag kan dra mig undan till mitt egna. Jag gillar också att det är en bra blandning av folk här, barnfamiljer, unga, gamla, säger Julian.

Innan vi säger hejdå tar vi också en titt på LKFs 30-årspresent, en markis över den gemensamma uteplatsen. Den här kommer vi ha mycket glädje av, nu närmast på vår 30-årsfest när bandet ska spela på den gemensamma innergården, säger Lasse.

Fakta: Det här är Fiolen kollektivhus

Byggt 1992 och utformades i samarbete mellan blivande hyresgäster, arkitekter och representanter för LKF. Varje enskild hyresgäst hyr sin lägenhet inklusive var sin del av för kollektivhusverksamheten gemensamma lokaler direkt av LKF. Hyresgästerna svarar för städning av gemensamma utrymmen, trädgårdsskötsel och underhåll av huset. Detta kompenseras med reducerad hyra.

Huset är byggt runt en gård som öppnar sig mot söder. I den gemensamma trädgården, som sköts av hyresgästerna, finns växthus, fruktträd, bärbuskar och grönsaksland samt en jordkällare. Huset har 24 lägenheter och är byggt i två plan. Här finns stora gemensamma utrymmen, till exempel allrum med kök, motionsrum med bastu, hobbyrum, musikrum och verkstad.

ARKITEKT: Rolf Lindström och Lotta Sundström